

Dienstplichtig uitgezonden naar Libanon of de Sinai

Met zekere regelmaat besteedt Marechaussee Contact (MC) aandacht aan missies die door de KMar wereldwijd worden of werden uitgevoerd. En aan Nederlands-Indië, Korea en Nieuw Guinea wordt zelfs in elke uitgave een vaste rubriek gewijd. In de naoorlogse geschiedenis van de KMar is er voor het eerst sprake van missies in de jaren veertig en vijftig, waarna pas rond 1980 weer marechaussees worden uitgezonden en wel met toenemende frequentie en omvang, bijvoorbeeld naar Libanon, Sinai, het voormalig Joegoslavië en tot op de dag van vandaag naar Afghanistan en enkele Afrikaanse landen.

Tot de opschorting van de dienstplicht namen ook dienstplichtige marechaussees deel aan missies. In Nederlands-Indië en Nieuw Guinea waren het zelfs voornamelijk dienstplichtigen die uitgezonden waren, terwijl er in de Koreatijd uitsluitend vrijwilligers hun bijdrage leverden. Tot de opschorting van de dienstplicht waren er in ieder geval in Libanon, Sinai, Noord Irak, Kroatië en Bosnië dienstplichtige marechaussees toegevoegd aan de voornamelijk uit beroepspersoneel bestaande eenheden.

De redactie van MC is benieuwd naar de verhalen van oud-dienstplichtige SMC-begunstigers en zeker naar die van hen die een deel van hun dienstplicht in dienst van de internationale gemeenschap vervulden. In deze uitgave maken we kennis met twee van hen, Frank van der Pol en Ed van de Poll. De overeenkomst in hun naam is toevallig...

Frank diende in Libanon bij de Verenigde Naties missie Unifil en Ed deed hetzelfde bij een multinationale missie MFO in de Sinai, Egypte. Voor beide geldt dat zij zich vrijwillig gemeld hebben naar aanleiding van een oproep aan dienstplichtige marechaussees van dat moment, in het vervolg van dit artikel worden beide heren aan de lezer voorgesteld.

Frank van der Pol

Zo rond 1975 was het niet ongebruikelijk dat jongemannen besloten zich als dienstweigeraar te laten erkennen. Meestal

Eind van de opleiding in Assen, marechaussee van der Pol (met nestel) klaar om naar Libanon te vertrekken.

Uitreiking VN-medaille voor 3 maanden VN-dienst door Luitenant-kolonel T.Hovenier

niet op principiële gronden maar gewoon omdat men het niet zag zitten om veertien maanden op kazernes rond te hangen of zo...Dat was nou eenmaal het beeld dat men er toen vaak van had. Eén van die jongemannen was Utrechter Frank van

Bijna de hele KMar-ploeg met Force Commander Luitenant-generaal William O'Callaghan.

der Pol (1958) die indertijd na de middelbare school anderhalf jaar HTS gedaan had en daarna een tijdje ging werken. Tijdens dat werk weigerde hij dienst. Zijn poging liep op niets uit en hij besloot 'er het beste van te maken' en werd opgeroepen voor de lichte 1980-3. Zoals hij zelf zegt: 'Wel enigszins verbaasd dat ik na mijn poging tot dienstweigering nota bene bij de Koninklijke Marechaussee geplaatst werd'.

Frank aan de Israëlische kant van de grensovergang Rosh Hanigra.

In 1980 was de diensttijd veertien maanden, waarvan zes in de Willem III en acht bij een parate eenheid. Frank zou een uitzondering worden op dit schema. Tegen het eind van de opleiding werd meegedeeld dat de KMar twee dienstplichtigen zocht die in Libanon dienst wilden doen. De eerste plek was al gauw ingevuld en Frank van der Pol meldde zich aan voor de tweede. Hij werd uitgekozen en zijn opleidingsprogramma werd enigszins aangepast, hij moest bijvoorbeeld op de rijkschool alle rijbewijzen halen. Toen zijn lichte, tenminste zij die van de oorspronkelijke honderdtwintig man waren overgebleven paraat werden, moest Marechaussee der tweede klasse Van der Pol zich melden bij 44 Pantser Infanterie Brigade in Assen. Daar werden de uit te zenden marechaussees, enkele beroeps en twee dienstplichtigen, als waren ze infanterist, opgeleid voor Libanon. Achteraf gezien merkte Frank in Assen dat de landmacht toen nog niet zo ervaren was in het uitzenden van militairen, zo was de uitrusting gewoon de gebruikelijke, zoals het gewone uniform maar dan met een UN-blauw sjaltje en een

'Wel enigszins verbaasd dat ik na mijn poging tot dienstweigering nota bene bij de Koninklijke Marechaussee geplaatst werd'

dito blauwe baret, aangevuld met dunne 'Franse' shirts. In Libanon aangekomen werd hij geplaatst bij de Brigade Haris. Een brigade naar het in Nederland gebruikelijke model met een adjudant als brigadecommandant. Na twee maanden werd hij overgeplaatst naar het Verenigde Naties Hoofdkwartier (UNHQ) in Naqoura van waaruit de waarnemersmissie aan de

In de MP jeep voor het MP house in Kafra. Van links naar rechts: dpl mar 2 Frank van der Pol, wmr Arend (Arie) Klomp, mar 1 Ton Arbon.

Libanees-Israëlische grens werd geleid. In Haris had hij goede contacten met de mannen van 'Onderhoud' en van de geneeskundige post. In Naqoura had Frank vooral persoonlijke contacten met de mensen die chauffeurs- en telexdiensten verzorgden voor de Nederlandse officieren daar. De feitelijke waarnemersmissie werd uitgevoerd door infanterieonderdelen van dezelfde nationaliteiten. Mede omdat de VN-militairen in Israël konden passagieren - in de buurt van Tel Aviv - was er in die regio een MP-post ingericht en wel in Herzlia, een badplaats aan de Middellandse Zee. Dit werd de volgende bestemming van Frank, waar hij samenwerkte met MP's uit landen als Zweden en Nigeria. Hierna volgde nog een detachering in Naharya waar de MP een grenspost runde aan de Libanees-Israëlische grens. Uiteindelijk kwam hij weer in Naqoura terecht waar hij zijn missie afsloot in mei 1981.

Bij de brigade en de posten bestond de taak van de marechaussees uit patrouilleren en optreden bij incidenten tussen militairen onderling, afwikkelen van ongevallen zoals

bijvoorbeeld aanrijdingen tussen militairen onderling en met burgers, verkeersregeling, begeleiding van geldtransporten en escorteren van hoog bezoek. Een specifieke taak was het controleren van bagage, zowel bij de rotaties als bij het vertrek en de aankomst in verband met verlof. Wat de aanrijdingen met burgers betreft herinnert Frank zich dat het van belang was goede rapporten te maken omdat er anders 'opportunistische' claims door die burgers zouden volgen. Teruggekeerd in Nederland is Frank van der Pol vanuit Assen rechtstreeks naar huis gestuurd, met de KMar heeft hij toen geen contact meer gehad toen. Een mobilisatiebestemming heeft hij nooit gekregen en op herhaling is hij nooit geweest. Toch voelt hij zich een echte oud-marchaussee. Binnenkort wordt er een reünie gehouden door dienstplichtigen van 1980-3 die samen de opleiding in Apeldoorn volgden, Frank van der Pol kijkt er naar uit. Met oud-Libanongangers heeft hij geen contact, ooit bezocht hij wel een KMar-veteranendag. Nog steeds ziet hij zijn dienstmaten van de opleiding als 'zijn' marchausseecollega's. De oud-Libanonganger is momenteel zelfstandig werkzaam als fotograaf. Af en toe wordt hij nog wel eens aan zijn KMar-tijd herinnerd wanneer hij als verkeersregelaar optreedt tijdens de 'Utrecht Skate Parade', net als vroeger op een kruispunt het verkeer regelen, de hele colonne inhalen en weer op een volgend kruispunt aan de slag gaan. Maar dan wel op skates.

Dienst doen tijdens zo'n missie laat zijn sporen achter

'Je krijgt een goed begrip voor recht en onrecht'. Er is bij mij twijfel overgebleven met betrekking tot de maakbaarheid van de maatschappij en dan vooral over de oplosbaarheid van internationale conflicten'. Zo maar wat zinnen die de redactie optekende uit de mond van deze oud-marchaussee die wel een heel bijzondere diensttijd doormaakte. Zijn ervaringen hebben hem zelfstandig en volwassen gemaakt, misschien ook wel omdat je vanuit een totaal andere wereld weer terug komt in je eigen wereld. Een eigen wereld waarin - en dat heeft Frank van der Pol in de loop van de tijd zeker ervaren - niet iedereen begrip op kan brengen voor zo'n missie in het algemeen en voor een uitgezonden militair in het bijzonder.

Kan zo weer actief worden, plunjebaal ligt in mijn Franse kelder

Met de tweede Van de(r) Pol(l), Ed van de Poll, had de redactie een interview via de digitale snelweg. Niet dat we niet via de gewone snelweg een ontmoeting wilden hebben, maar we wilden niet het risico lopen dat de SMC-penningmeester daar een stokje voor zou steken....Ed van de Poll (1960) woont namelijk sinds 2007 in het Zuid-Franse Cordes sur Ciel, waar hij samen met zijn broer en hun partners een camping runt. Op zich een mooi reisdoel maar iets te ver voor een interview.

Ed van de Poll

In tegenstelling tot Frank van der Pol twee jaar daarvoor wist Ed al dat hij tijdens de keuring zou proberen bij de Koninklijke Marechaussee geplaatst te worden, vooral dankzij de aansporingen van zijn vader die zelf ook bij de KMar zijn dienstplicht had vervuld en daar goede herinneringen aan overgehouden had. Begin 1982 begon hij aan zijn opleiding (lichting 82-1) waarna hij in juli 1982 bij 41 MarEsk in Harderwijk paraat werd. Daar

deed hij wat honderden dienstplichtige marchaussees voor en na hem deden zoals het begeleiden van verplaatsingen van militaire eenheden van en naar de Bondsrepubliek Duitsland.

In 1982 kon men zich vrijwillig melden voor uitzending. Ed van de Poll besloot dit te doen, samen met nog een andere dienstplichtige marchaussee meldde hij zich aan en in januari 1983 kregen ze te horen geselecteerd te zijn en zouden eind februari 1983 voor zes maanden naar de Sinai vertrekken.

De uitzending volgde op de reguliere diensttijd en hield feitelijk een vrijwillige verlenging van de diensttijd op contractbasis in. Van 23 februari tot 26 augustus 1983 was hij militair politiemann bij de MFO (Multinational Force & Observers) , gelegerd op het Noordkamp in El Gorah. De taak van de marchaussees vanuit dat kamp vertonen veel overeenkomst met die van Frank van der Pol enkele jaren eerder in Libanon. Er werden politiediensten uitgevoerd ten behoeve van de MFO-militairen zoals afhandelingen van aanrijdingen, snelheidscontroles, grens- en bagagecontroles. De KMar voerde meerdaagse patrouilletochten uit langs checkpoints en controlecentra. En net als in 1980 konden MFO-militairen passagieren in Tel Aviv, waar weekendpatrouilles toezicht hielden op de gang van zaken aldaar. Aan het antwoord op de vraag of hij wel eens terug is geweest voegt Ed spontaan zijn herinneringen toe: 'Eind jaren negentig heb ik op eigen gelegenheid samen met mijn partner een rondreis van een maand door Egypte gemaakt, waarbij we ook de Sinai bezocht hebben. Wat vooral opviel, was de ontwikkeling van Naama Bay bij Sharm el Sheik (vlak bij MFO Zuid Kamp). Begin jaren tachtig een hippiestrand met

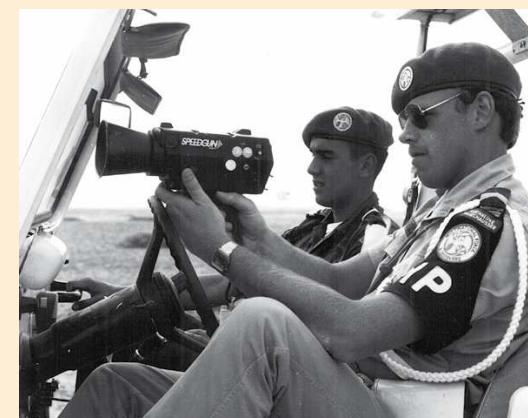
Ed van de Poll en internationale collega's.

1 hotel. Eind jaren negentig een grote vakantiekolonie aan de Rode zee. Ten aanzien van het werk aldaar is me vooral de samenwerking met meerdere nationaliteiten bijgebleven met als doel de uitvoering van de Camp David akkoorden. In 1982 werd de MFO in de Sinai geïnstalleerd.' 'Situaties die indruk op me hebben gemaakt: de aanblik van het vernietigde Yamit (stad door de Israël's opgeblazen bij hun vertrek uit de Sinai), de keer dat we bij spanningen met de plaatselijke bevolking in een Egyptisch dorp met onze UZI's rond moesten lopen om de rust te bewaren, twee desastreuze ongevallen waarbij MFO'ers betrokken . In positieve zin is me een geweldige ervaring bij gebleven die van invloed is op mijn verdere leven. Een prachtig deel van de wereld mogen zien in een team van geweldige mensen. Vele nationaliteiten ontmoet en leren kennen. Kortom, een levenservaring die ik niet had willen missen en waar ik met veel plezier op terugkijk en aan terugdenk'. In september 1983 zwaaide marchaussee der tweede klasse Ed van de Poll af, zijn mobilisatiebestemming is hem niet concreet bekend, wel kan hij zo weer actief worden, zijn plunjebaal ligt nu in zijn Franse kelder.....

Eind jaren tachtig is hij nog eens op een reünie in Apeldoorn geweest. Van enige betrokkenheid bij een veteranenorganisatie of bijvoorbeeld de veteranendag in Den Haag of de

Een tijdsbeeld dat gelijktijdig ook de strijd in Midden-Oosten verbeeld: een Israëlische nederzetting die ontruimd moest worden als gevolg van de Camp David akkoorden.

Snelheidscontrole in de Sinai.

KMar-veteranendag is bij Ed van de Poll geen sprake . Sinds die reünie heeft hij geen contact meer gehad met oud-dienstplichtige collega's. Tot zijn verhuizing naar Frankrijk is hij lid van de Bond van Wapenbroeders geweest. Recent ontdekte hij de website van SMC en binnenkort zal hij zich als begunstiger aanmelden. Het was leuk om te horen dat Ed nog wel al die tijd contact heeft gehouden met een Colombiaanse MP waarmee hij in de Sinai veel optrok en ook dat hij nu via het internet af en toe contact heeft met ex-MFO'ers. Na zijn diensttijd is Ed gaan werken bij het taxibedrijf waar hij tijdens zijn studietijd - een niet afgemaakte rechtenstudie vóór zijn dienst - werkte. Hij werd hier bedrijfsleider en gooide na 25 jaar taxiwerk het roer om en nam samen met zijn broer de Camping Redon in Cordes sur Ciel over. Sinds vier jaar woont hij definitief in Frankrijk en geniet daar van de vrijheid, de leuke gasten, de zon en de prachtige omgeving. Vroeger heeft hij veel aan wedstrijdzwemmen en waterpolo gedaan, nu heeft hij een nieuwe hobby ontdekt, Geocoachen, een soort 'schatzoeken met een GPS-apparaat'.

Dienst doen tijdens zo'n missie laat zijn sporen achter

Zelf beschrijft Ed dat de invloed van zijn diensttijd op zijn leven behoorlijk groot is geweest. De KMar-tijd heeft zijn karakter gevormd en de missie-ervaring heeft daar nog een extra dimensie aan toegevoegd. Hij noemt zich zelf een wat onderkoelde einzelgänger en schrijft dat toe aan deze periode van zijn leven, maar vraagt zich tegelijk af of dat werkelijk wel zo is. Feit is dat hij het idee heeft dat zijn leven zonder de diensttijd-ervaringen anders zou zijn geweest. Hij besluit zijn verhaal met 'Ik ben blij dat ik de uitzending naar Sinai heb meegemaakt'.

De redactie maakte kennis met twee oud-dienstplichtigen die op missie zijn geweest. Ze heten niet alleen bijna hetzelfde, hun verhalen hebben overeenkomsten en beide geven aan dat hun tijd bij de Koninklijke Marechaussee sporen heeft achtergelaten voor hun verdere leven.